

(ΑΝ)ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΥ

Το τελευταίο σκαλοπάτι της βίας

Τετάρτη 6 Ιανουαρίου 2021, εκατοντάδες υποστηρικτές του τότε απερχόμενου και σήμερα εν ενεργεία προέδρου Ντόναλντ Τράμπ εισέβαλαν στο Καπιτώλιο. Αρκετοί εξ αυτών κρατούσαν σημαίες της Συνομοσπονδίας του Νότου από την εποχή του εμφύλιου πολέμου. Ήταν μια μαύρη στιγμή για τη δημοκρατία και την ιστορία των ΗΠΑ. Ήταν η πιο απτή απόδειξη πως η πόλωση, ο διχασμός και η μισαλλοδοξία είχαν περάσει στη βίαιη δράση. Οι εικόνες αυτές ήταν ένα ισχυρό σοκ και η βαθιά διχασμένη κοινωνία των ΗΠΑ έμοιαζε να αναζητούσε μια πρωτοβουλία υποχώρησης της πόλωσης και ειρνήευσης.

Λίγους μήνες πριν, στις 25 Μαΐου 2020, δολοφονήθηκε ο αфроαμερικανός πολίτης Τζορτζ Φλόιντ στη Μινεάπολη. Αυτό το τρομερό περιστατικό ωμής αστυνομικής βίας ήταν η σπίθα που επανέφερε δυναμικά το κίνημα «Black Lives Matter». Δυστυχώς όμως οι ΗΠΑ βρίσκονταν ήδη σε μια πορεία κοινωνικής σύγκρουσης. Από τη μια πλευρά οι διαδηλώσεις στο πλαίσιο του «Black Lives Matter» και από την άλλη οι υποστηρικτές της βαθιάς Αμερικής που κυμάτιζαν περήφανα τις σημαίες του εμφύλιου διχασμού. Η μετανάστευση, κυρίως στη βάση των δικαιωμάτων των Αφροαμερικανών, είναι μια ιστορική συνθήκη διχασμού και βίας στις ΗΠΑ. Τα συχνά βίαια επεισόδια μεταξύ αστυνομικών και Αφροαμερικανών έχουν πολλές φορές οδηγήσει στη ριζοσπαστικοποίηση και στη δημιουργία ένοπλων ομάδων και βίαιων περιστατικών, όπως αυτό του Μάικα Τζόνσον, που τον Ιούλιο του 2016 δολοφόνησε στο Ντάλας πέντε αστυνομικούς.

Για τον πρόεδρο Τράμπ, όπως το 2016, έτσι και το 2020 το Μεταναστευτικό και η υιοθέτηση σκληρής στάσης αποτέλεσε κεντρική προεκλογική δέσμευση. Η πολιτική έχει δύο άξονες: α) ενίσχυση της ασφάλειας συνόρων για περιορισμό των αφίξεων και β) μαζικές απελάσεις παράτυπων μεταναστών. Για να εφαρμοστεί αυτή η δέσμευση χρησιμοποιεί ως αιχμή του δόρατος την ICE.

Ξανά στη Μινεάπολη, όπως και στην περίπτωση του Φλόιντ, η βία στη διαχείριση των μεταναστευτικών πληθυσμών λειτουργεί ως θρυαλλίδα του διχασμού.

Δεν είναι μεμονωμένα περιστατικά. Στις ΗΠΑ, η σύγκρουση των ταυτοτήτων έχει πάρει δομικά χαρακτηριστικά και μπορούμε να μιλήσουμε ακόμη και για παράλληλες κοινωνίες. Η πόλωση λειτουργεί ως αντιθετικός καταλύτης που οδηγεί κάθε μέρα στη ριζοσπαστικοποίηση όλο και περισσότερους ανθρώπους.

Η επιλογή του προέδρου Τράμπ να μη διαχειριστεί την πόλωση και να μη λειτουργήσει ως ειρηνιστής, αλλά να την αξιοποιήσει στο πλαίσιο του πολιτικο-ιδεολογικού του αφηγήματος εντείνει την ήδη τεταμένη κατάσταση.

Δυστυχώς στην περίπτωση των ΗΠΑ βλέπουμε όλα εκείνα τα στοιχεία που συνθέτουν την τέλεια καταιγίδα του διχασμού. Υψηλός βαθμός πολιτικοποίησης, κοινωνικές διαιρέσεις, πολιτισμικά τραύματα, ριζοσπαστικοποίηση μεγάλου αριθμού ανθρώπων. Αν σε αυτό συνυπολογίσουμε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις θεωρίες συνωμοσίας, έχουμε μπροστά μας ένα ζωντανό εργαστήριο ανταγωνιστικών εξτρεμισμών.

Ο πολιτικός λόγος κανονικοποιεί τα εξτρεμιστικά αφηγήματα, η πόλωση ενισχύει τη βία, ο αντιισθημισμός υποβαθμίζει την πολιτική και τους θεσμούς. Μια παρατεταμένη συνθήκη πολιτικής ριζοσπαστικοποίησης σε πολλαπλά επίπεδα.

Η πόλωση όμως είναι σαν τη βενζίνη. Δεν μπορείς να παίζεις μαζί της, γιατί δεν δυναμώνει τη φωτιά μόνο προς τη μία κατεύθυνση.

Ολα τα θεωρητικά σχήματα της έρευνας για τη ριζοσπαστικοποίηση την περιγράφουν ως μια διαδικασία με στάδια και σκαλοπάτια. Αν δεν υπάρξει διαχείριση της πόλωσης και η κρίση στην Πολιτεία της Μινεσότα γίνει ο κανόνας, τότε οι ΗΠΑ θα μπουν σε ένα μονοπάτι που κανείς δεν μπορεί να προβλέψει πού θα οδηγήσει.